

HARMANECKÉ NOVINY

September 2009

Informačný štvrťročník

Ročník III.

Číslo 3.

Na čom najviac záleží?

Nie je jednoduché poodhaliť, na čom nám najviac záleží. Niektí chcú byť celý život úspešní, iného trápi nenaplnený život vlastných detí a niekomu zaiskria oči šťastím pri pomyslení na svoje krásne, zdravé a múdre vnúčatá.

Jedno je isté, záleží na veku. Generácia tých mladších si toho ešte veľa nepripúšťa, túžia po šťastnom živote, láske, bohatstve... Úplne prirodzené, krásne sny mladých ľudí.

Tí starší vedia, že život je aj o inom. Mám na mysli tých starších, ktorí prežívajú obdobie jesene svojho života.

Aký je to vlastne vek, jeseň života? Vek staroby sa desaťročiami čoraz viac oddaľuje. Nevie, či aj vy vnímate naše dôchodkyne? Ja teda občas otváram oči, sú to v ich veku ešte stále krásne, zrelé ženy, plné života, energie, prežívajúce svoj vek v zdraví a spokojnosti.

Všetci vieme, že neexistuje žiadny vzorec, žiadna šablóna na to, ako prežiť krásnu starobu, takú krásnu, akou je aj samotná jeseň.

Starnutie je individuálne, neopakovateľné, možno také, aký je život každého z nás. A život treba voňať v každom jeho období. Bez ohľadu na to, či je jar alebo jeseň.

Október je mesiacom úcty k starším. Prejavme trošku viac úcty tým, ktorí majú desiatkami rokov praxe získané životné skúsenosti, zrelosť veku, dôstojnú rozvahu. Prejavme im úctu, aká ich veku prináleží.

Nielen v mesiaci úcty k starším, ale vo všetkých mesiacoch roka Vám želim, aby ste boli spokojní sami so sebou, so svojím jesenným účtovaním už prežitého života, ale aj prežívaného.

Iveta Roháčová, šéfredaktorka

Všetky doteraz vydané čísla nájdete aj na

www.harmanec.sk

VYBERÁME Z OBSAHU:

■ STRANA 3

VYHLÁSENIE

■ STRANA 5

MÁME VÁS RADI PÁN...

■ STRANA 6

NAPÍSA LI STE NÁM

■ STRANA 7, 8

HISTÓRIA OBCE

■ STRANA 9

OSLAVY SNP

Deň spomienok bol dôstojný

Pred šesťdesiatimi piatimi rokmi sa začalo ozbrojené povstanie Slovákov proti vojenskému obsadzovaniu nášho územia nemeckou armádou. Slovensko dokázalo neuveriteľnou hrdinskou odvahou ubrániť svoju vlasť. Centrom diania boli síce Banská Bystrica a jej okolie, ale veľmi blízkou lokalitou, ktorá sa zapísala do aktuálneho diania bola aj Harmanecká dolina. Historické udalosti SNP si preto koncom augusta pripomenula aj naša obec spomienkovou oslavou jubilejného 65. výročia.

Oficiálna časť osláv sa začala historickým prejavom pri poľnej nemocnici, po ktorej nasledovalo slávnostné kladenie vencov k pomníku padlých hrdinov. V slávnostných príhovoroch bol vyzdvihnutý nielen význam SNP a vyslovená vďaka jeho účastníkom, ale bol aj sformulovaný historický odkaz najmä mladšej generácii. Presunom účastníkov na priestranstvo pred hotelom Kráľová studňa začala neoficiálna časť s kultúrnym programom a občerstvením.

Spomienkové oslavy organizovali: obec Harmanec, obec Dolný Harmanec a ZO SZPB Harmanec. Naša obec získala finančnú dotáciu od Banskobystrického samosprávneho kraja.

Na jubilejných oslavách sa zišlo množstvo ľudí, účasť obohatili hostia a verejní činitelia. Pribeh bol dôstojný a zároveň výnimočný, ktorého pietnosť podčiarklo i počasie, keď dažďovými slzami potvrdili účasť tých, ktorí položili svoje životy za šťastnú a mierovú budúcnosť. Vďaka patrí všetkým účastníkom, organizátorom a sponzorom.

Helena Vajsová

Uznesenie zo zasadnutia OZ v Harmanci z dňa 9. 7. 2009**Schvaľuje:***Hlasovanie: za - 7, proti - 0, zdržal sa - 0*

- ⇒ plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce

Hlasovanie: za - 7, proti - 0, zdržal sa - 0

- ⇒ nájom obecnej garáže pre p. D. Babiaka

Hlasovanie: za - 7, proti - 0, zdržal sa - 0

- ⇒ navýšenie finančných prostriedkov na akciu
- oprava miestnej komunikácie, chodníkov a
oprava splaškovej a dažďovej kanalizácie

Berie na vedomie:

- ⇒ správu o hospodárení obce

Hlasovanie: za - 7, proti - 0, zdržal sa - 0

- ⇒ správu hlavnej kontrolórky o následnej finančnej kontrole

*Hlasovanie: za - 7, proti - 0, zdržal sa - 0***Uznesenie zo zasadnutia OZ v Harmanci z dňa 8. 9. 2009****Schvaľuje:**

- ⇒ zmenu pracovnej doby na BP Harmanec

Hlasovanie: za - 3, proti - Štrbák J., Majtáš M., zdržal sa - Ing. Lovás M.

- ⇒ sociálnu výpomoc v čiastke 50,- € pre Ličku Vladimíra na zakúpenie školských pomôcok

Hlasovanie: za - 6, proti - 0, zdržal sa - 0

- ⇒ sociálnu výpomoc v čiastke 50,- € pre Lackovú Danielu

*Hlasovanie: za - 0, proti - 6, zdržal sa - 0***Berie na vedomie:**

- ⇒ monitorovaciu správu o plnení programového rozpočtu obce za 1. polrok 2009

Hlasovanie: za - 6, proti - 0, zdržal sa - 0

- ⇒ správu o hospodárení obce a bytového podniku za obdobie január - jún 2009

*Hlasovanie: za - 6, proti - 0, zdržal sa - 0***INZERCIA**

HP Reality spol. s r.o. odpredá do osobného vlastníctva zrekonštruované holobyty na 4. poschodí v budove Harmanec 2 (Hospodárska budova).

2-izbový byt o výmere 58 m² ... 20.000,- EUR

2-izbový byt o výmere 62 m² ... 20.000,- EUR

1-izbový byt o výmere 32 m² ... 12.000,- EUR

Bližšie informácie na internáte (Harmanec 17) alebo na tel. čísle 048/4198154.

Vážení čitatelia,

v prípade záujmu môžete v našich novinách uverejniť aj svoje inzeráty, ponuky, predaj, oznamy. Stačí, ak text inzerátu necháte na obecnom úrade.

V y h l á s e n i e

Vážení občania,

vzhľadom k tomu, že sa denne stretávame v médiách s informáciami o možnostiach čerpania fondov z Európskej únie, ako aj z dôvodu, že je potrebné reagovať na kritické pripomienky občanov, rada by som Vás informovala o situácii v oblasti čerpania verejných finančných zdrojov pre našu obec Harmanec.

Začiatkom roku 2008 sme začali v spolupráci s okolitými obcami Dolný Harmanec, Turecká, Motyčky a Špania Dolina hľadať možnosti financovania našich spoločných, ale aj individuálnych projektov. Vzhľadom k tomu, že štrukturálne fondy EÚ, ako aj štátne dotácie nepodporujú spoločné – mikroregionálne projekty, rozhodli sme sa postupovať v každej obci individuálne s tým, že si vzájomne poskytneme informácie a pomoc. Od leta 2008 sme začali uvažovať nad konkrétnymi projektami, ktoré by sme mohli v Harmanci realizovať. Plánovali sme vybudovať kanalizáciu obce, zrekonštruovať chodníky, stavebne upraviť miesta na separovaný odpad, vybudovať chodník na Strelnicu, ako aj oddychové miesta, a nezabudnúť pritom na rekonštrukciu obecného úradu, autobusových zastávok a ďalších.

Vzhľadom na aktuálne možnosti čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ z Programu rozvoja vidieka, ako aj zo štátnych fondov (napr. Envirofond, Program obnovy dediny), by bolo možné pripraviť len projekty na rekonštrukciu chodníka na Strelnicu, resp. iných chodníkov a vybudovanie zberných dvorcov, resp. autobusových zastávok.

Vybudovanie kanalizácie v obci Harmanec nie je možné z prostriedkov Programu rozvoja vidieka, nakoľko výška dotácie je obmedzená a zďaleka by nepokrývala celkové výdavky na jej vybudovanie. Znamená to zároveň, že by nebolo možné vybudovať kanalizáciu naraz, ale len v etapách počas viacerých rokov a hľadať finančné zdroje z viacerých fondov, resp. úverov. Pravdepodobne by sme sa nevyhli ani ďalšiemu zadĺženiu obce do budúcnosti. Nemenej dôležitým faktom je aj to, že by vybudovaním kanalizácie došlo k rozbitiu štátnej cesty, ktorá prechádza našou obcou, pričom je viac ako pravdepodobné, že by vyasfaltovanie cesty musela obec znášať z vlastných zdrojov. Príkladom toho, aké problémy prináša investícia do kanalizácie, je obec Selce, ktorá ju síce vybuďovala, ale bojovala so zdevastovanou cestou a na jej rekonštrukciu nemala finančné prostriedky.

Začiatkom roka sme po spoločných konzultáciách s obecným zastupiteľstvom oslovili autorizovaného architekta, aby pripravil návrh možných projektov pre podanie žiadosti z Programu rozvoja vidieka. Po viacerých stretnutiach s viacerými poslancami, začal Ing. arch. Sálus pripravovať vizualizácie chodníka na Strelnicu, autobusových zastávok a zberných dvorcov na odpad. Vypracoval cenovú ponuku na spracovanie projektovej dokumentácie na tieto diela, absolvoval obhliadky miesta, konzultoval projekt so statikom. Po zaslaní jeho cenovej ponuky však niektorí poslanci nereagovali aktívne. Našli starý projekt na chodník z roku 2005, ktorý bol spracovaný s celkovými výdavkami 7 mil. Sk. O tomto projekte som dovtedy nemala informácie, ani fyzicky k dispozícii, aby som ho mohla posúdiť. Ing. arch. Sálus vypracoval projekt chodníka na Strelnicu v celkových nákladoch 2 mil. Sk. Na porade poslancov dňa 15. 4. 2005 sme sa po prehodnotení ponuky Ing. arch. Sálusa dohodli, že vzhľadom na možnosť ušetrenia finančných prostriedkov budeme vychádzať zo starého projektu z r. 2005. Na stretnutí zastupiteľstva nás Ing. arch. Sálus upozornil, že v tomto ale môže nastať problém, nakoľko sú v súčasnosti architekti veľmi zaneprázdnení a môže to spôsobiť zdržanie pri spracovaní projektu. Konečný termín pre spracovanie projektu je jún 2009. Oslovila som preto Ing. Oršulu, ktorý pôvodný projekt spracovával s tým, že bude potrebné aktualizovať rozpočet, ako aj projektovú dokumentáciu tak, aby sa mohlo obnoviť stavebné povolenie. Na viaceré urgencie však architekt z dôvodu zaneprázdnenosti nereagoval, preto využitie pôvodného projektu nebolo možné.

Nakoľko považujem pôvodnú verziu projektu za finančne neefektívnu a tiež esteticky nevhodnú pre našu obec, dovoľujem si tvrdiť, že obecné zastupiteľstvo sa unáhliło. Za spracovanie nového projektu Ing. arch. Sálusa by sme síce museli zaplatiť čiastku 85 tis. Sk (2 821,4 €), ale nevyhli by sme sa ani nákladom za prepracovanie rozpočtov starého projektu a jeho aktualizáciu. Nový projekt bol dokonca rozpočtovo podstatne nižší, vďaka čomu by sme mohli z projektu financovať ďalšie investície. Nemenej dôležitým faktom je aj to, že obecné zastupiteľstvo neupozornilo na existenciu projektu vo februári 2009, keď sme začali o projektoch hovoriť, ale až v apríli, kedy už nebolo možné časovo stihnúť jeho aktualizáciu, ako aj jeho podanie na Program rozvoja vidieka, z ktorého sme mohli dostať dotáciu vo výške 100 % nákladov.

Uvedenými informáciami chcem Vás, občanov obce Harmanec, informovať o príčinách nečerpania fondov EÚ v obci Harmanec. Za toto konanie odmietam brať zodpovednosť, nakoľko som od začiatku roka 2008 vyvíjala aktívne kroky, aby sa obec Harmanec mohla uchádzať o prostriedky z fondov EÚ. Rozhodnutia obecného zastupiteľstva považujem za unáhlené, bez pochopenia časovej postupnosti a preváženia pozitívnych dôsledkov poskytnutia účelových prostriedkov, možno aj za cenu vyšších počiatočných nákladov, aby obec nemohla realizovať rozvojové projekty, ktoré sú časovo náročné a vyžadujú rýchle a kompetentné rozhodnutia.

Helena Vajsová
Starostka obce

BOLI TO SLZY?

Dedinky Harmanec, Dolný Harmanec, Turecká, Staré Hory sú obklopené horami a nad nimi sa majestátne týči Kráľova studňa. Mlčiaci svedok minulosti, ktorý sa hlboko zapísal do dejín SNP. Svedok a ochranca tých, čo tu bojovali a prežili. Tých, čo neprežili, nepokorená Kráľova studňa prijala do svojho lona a ich pamiatku pevne stráži. Tu v horách vznikali partizánske skupiny, ktoré mali hlavnú úlohu proti nacistickým okupantom. Nechceme, aby sa zabudlo na túto históriu, čo zažili naši otcovia, starí otcovia. Bojovali za slobodu a krajšiu budúcnosť. Túto históriu sme si pripomenuli v auguste - 65. výročie SNP.

Chceme upozorniť mladšiu generáciu, aby si túto spomienku zachovali a pokračovali v tradícii. Pretože tí, čo sa zaslúžili o našu slobodu, aj ďalšieho pokolenia, si to zaslúžia. Môžem povedať, že tohtoročné oslavy boli výnimočné. Zúčastnilo sa ich cez dvesto občanov. Boli pozvaní hostia: poslanec NR SR p. Pelegríny, starostovia okolitých obcí, primátor Banskej Bystrice p. Saktor a viacerí členovia oblastného výboru SZPB BB a iní. Zúčastnení sa vydali na pochod. Najprv sa išlo k poľnej nemocnici, kde bolo veľmi pútavo hovorené o tom, čo sa odohrávalo na tomto mieste. Pokračovalo sa výstupom ku mohyle padlých bojovníkov. Pomník je vysoko položený, cesta k nemu bola namáhavá. Pri pomníku stála čestná stráž, ktorú doplnili dvaja chlapčekovia, šesťročný Samko a deväťročný Samko. Odetí v kroji. Aj oni stáli čestnú stráž. Bolo to milé a zároveň dojímavé.

Pri pomníku čerstvo nasadené kvety sa vynímali v slnečných lúčoch, zapôsobili tak krehko v drsnej prírode.

Program začal úvodným príhovorom, ktorý mal pán Oto Gregor a kladením vencov. Nastal čas na slávnostné príhovory starostov obcí a hostí. Recitovala sa báseň, ktorá hlboko precítila obdobie. Odovzdávali sa aj ocenenia za zásluhy v SZPB, plaketu SNP si prebral pán Kupčok a pani Daubnerová. Pri slávnostnom ukončení zazneli melódie z fujary a na počesť padlých partizánov boli vystrelené čestné salvy. Niektorí zúčastnení si zaspievali pieseň o partizánovi. Pribeh osláv bol dôstojný.

Na mnohých z nás zapôsobilo prostredie. Človek bol tak vysoko, že mal pocit, že by sa mohol dotknúť oblohy. Myslím, že každý z nás pri pomníku pociťoval nostalgiu, mal pocit pokory a úcty. Na tomto stretnutí sa zišlo veľa ľudí, vítali sa, navzájom si podávali ruky, boli srdeční. Mali akosi k sebe bližšie. Od horského hotela sa ozývala ľudová

hudba a melódie fujary. Ľudia sa zabávali. Nenarušila to ani náhla zmena počasia. Oblohu zastrel obrovský čierny mrak a spustil sa hustý, studený dážď. Bolo to akoby sa rozplakali padlí partizáni. Možno to boli slzy šťastia, nebojovali zbytočne, alebo slzy smútku, že sa nedožili slobody.

Na Kráľovu studňu dopadli milióny partizánskych slz v podobe dažďových kvapiek. A možno nám prítomným, čo sme si ich pamiatku uctili, takýmto spôsobom naznačili: „Sme tu a vidíme. Ďakujeme, že nezabúdate. Naše životy neboli zbytočné.“

A. Ťažká

Svedok

Hrejivé pohladenie prvých lúčov slnka, ktoré vytrysknú každým dňom, ako myšlienka na krásu, dotyk sviežich rán.

Vysoko pod oblohou zmáčaný kvapkami rosy a slzami šťastia pri pohľade na našu nádhernú Zem.

Takýto pocit mám, keď vystúpim na hrebeň. I ten najkrajší deň sa rozpustí v teplom súmraku,

ale predsa zostane niečo, ako tiché zrkadlenie hlboko v duši.

Tam kdesi hlboko v horách, v stromoch je tu nemenný svedok. Ktorému je súdené žiť rovnako ako neviditeľné sa trblietanie rannej rosy.

I stromy vnímajú krásu i utrpenie, cítia rovnako ako ľudia.

A keď zase vyjde slnko na obzor a ohreje Zem rozplynú sa kvapky rosy na listoch stromov a zase začne nový deň.

Ako by nám tu v tomto čase na planéte Zem bolo spolu krásne. Aj takýto kúsok Zeme je náš raj.

Nech človek krásu Zeme vníma vo farbe listov, drsnej kôre, vo vôni Zeme a zvukov skál.

A. Ťažká

Máme Vás radi, pán prezident...

Stretnutie generácií - Kalište 2009 sa konalo 15. augusta. Členovia našej organizácie SZPB sú už tradične skalnými účastníkmi tohto podujatia. Aj tento rok sa bolo na čo tešiť. Program podujatia bol lákavý. Takže každý, kto mal záujem uctiť si miesto, ktorému vojna vzala tvár a vtisla mu podobu tragédie, sa mohol zúčastniť a pripomenúť si to hrôzostrašné obdobie obyvateľov Kališťa.

Krásne slnečné počasie len umocňovalo príjemné zážitky z dokonale premysleného a zorganizovaného priebehu osláv. Mnohí z účastníkov však dopoludnia pred začiatkom osláv boli v napätí aj preto, lebo boli zvedaví, či naozaj príde aj ten najvzácnejší hosť - pán prezident. Prišiel a myslím, že nikoho nesklamal.

Bol taký, akého ho chcú mať ľudia, ktorí si ho vážia a uznávajú jeho názory, postoje, jeho vzťah k našej krajine.

Nesklamal ani tých, ktorí mu chceli podať ruku a povedať, čo pre nich znamená. Ak mi neveríte, dobre si prezrite fotografie, ktoré vám ponúkame. Vzácnu pamiatku zo stretnutia s pánom Ivanom Gašparovičom - prezidentom Slovenskej republiky bude mať p. Ružena Gregorová a p. Soňa Berkyová.

Čo sa vlastne udialo? Ružena sa rozhodla, keď sedela v blízkosti p. prezidenta, ktorý mimochodom jedol guláš, tak ako všetci obyčajní ľudia, podať mu ruku, že sa pokúsi. A tak jednoducho išla skúsiť šťastie, neveriac, že sa to podarí. Požiadala preto ochranu p. prezidenta o povolenie dostať sa do jeho blízkosti. Pán prezident sa pousmial a podával jej ruku. Ruža mu povedala: „Máme Vás radi, pán prezident.“ A čo odpovedal? „Veď aj ja Vás mám rád“... Nezabudnuteľný zážitok...

Iveta Roháčová

Bol som prvý...

22. augusta 2009 som sa zúčastnil veľkých augustových osláv na Krížnej. Niektorí si možno teraz pomyslia, že na tom nič nie je, predsa som tam nebol jediný. Bolo tam predsa veľa ľudí, ktorí prišli vzdať úctu padlým.

Nie je to však celkom tak. Bolo tam veľa účastníkov, ale ja som bol jediný a zároveň prvý vozíčkar, ktorý sa dostal až ku pamätníku. A to bol pre mňa nádherný zážitok. Ani vo sne by mi nenapadlo, že sa ešte niekedy dostanem na Krížnu. Potešilo ma, keď som sa po rokoch mohol vrátiť na miesta, ktoré som v mladosti navštevoval tak často a rád, na miesta, z ktorých mám veľa krásnych spomienok, na miesta, kde som kedysi chodil ešte na vlastných nohách.

Stretol som mnoho známych, s ktorými sme pospomínali na dávne zážitky. Pri výbornom guláši som si vychutnal nádhernú prírodu a aj počasie, ktoré nám v ten deň prialo, aj neprialo, ale to nebolo vôbec dôležité.

Veľmi si vážim možnosť zúčastniť sa osláv,

a preto chcem poďakovať všetkým, vďaka ktorým sa mi to podarilo. Ďakujem organizátorom a tým, ktorí mne a aj iným imobilným spoluobčanom prispeli k peknému zážitku.

Ešte raz, srdečná vďaka.

Vladimír Hrčka

Otvorenie zrekonštruovaného turistického chodníka Túfna.

Kumšt prostredníctvom dodávateľa prác Z. Danku. Počasie riadne vytrápilo organizátorov, pôvodný termín 29. 8. 2009 z bezpečnostných dôvodov nevyšiel, lepšie to už bolo v náhradnom termíne 5. 9. 2009. Otvorenie bolo vo forme 1. ročníka „**Behu dolinou Túfna**“ v dĺžke 2,2 km s prevýšením 330 m. Aj napriek spočiatku nepriaznivému počasiu sa akcia uskutočnila za účasti okolo 50 záujemcov (24 pretekárov, 18 turistov 8 organizátorov). Pri behu sa nikto nezranil, všetci boli ocenení perom a špekačkou. Najlepší dostali medailu, vecnú cenu a fotografiu pred altánkom. Samotné vyhodnotenie, spojené s oficiálnym otvorením bolo uskutočnené už

Občianske združenie (OZ) Nový Kumšt v Banskej Bystrici, Obecný úrad Dolný Harmanec, Mestské lesy s r.o. Banská Bystrica a TJ Slávia Ekonom boli organizátormi otvorenia novozrekonštruovaného turistického chodníka v doline Túfna, ktoré sa uskutočnilo dňa 5. 9. 2009. V rámci rekonštrukcie boli postavené 3 prístrešky (altánky) a 3 informačné tabule, osadené boli 3 smerovníky a 15 kusov smerových tabúľ. Obnovené bolo turistické značenie od parkoviska pod Harmaneckou jaskyňou až po Kráľovu studňu, v úseku vedúcom dolinou Túfna boli odstránené popadané stromy, postavené boli 2 drevené mostíky a chodník bol prečistený. Rekonštrukcia a výstavba vybavenosti sa zrealizovala vďaka finančnej podpore Nadácie EKOPOLIS a spoločnosti TOYOTA – partnera programu „Živé chodníky“. Rekonštrukciu zabezpečovalo OZ Nový

za slnečného počasia. Organizátori pre značný záujem zúčastnených prisľúbili pokračovanie v tradícii behu aj v budúcom roku a to v prvú septembrovú sobotu.

Eduard Apfel, Juraj Nemec st., Július Burkovský

Všetci to zvládli

Niekedy sa tešíme aj z jednoduchých zážitkov. Takým bol aj zážitok z turistického výletu, ktorý zorganizoval p. Kamil Košťál. Obavy z výstupu sa rozplynuli a odvahu potvrdila skutočnosť, že to stojí zato.

Výstupom na zručaninu Turnianskeho hradu sa začal turistický prechod, ktorý ukončila Zadielska tiesňava, kde vysoké skalné steny nepôsobili tiesnivo, skôr opačne, ich nádherné a slnkom ožiarené štíty v nás vyvolali pocit bezpečia.

Druhý deň sme začali prehliadkou Betliarskeho kaštieľa a hradu Krásna Hôrka. Plánované turistické akcie sme ukončili návštevou jaskyne Domica.

Účastníci sa obohatili o príjemné turistické zážitky a večerná atmosféra pri ohni ešte viac umocnila vzťahy medzi zúčastnenými turistami rôzneho veku. Obdivuhodným bolo zdolanie turistického prechodu deťmi - Andrejkom Ťažkým, Timkom Ťažkým a Klaudiou Miklošovou, ale zároveň nezabúdame pripomenúť aj odvahu starších – pani Gregorovej Ruženy, manželov Marenčákovcov a Košťálovcov.

Pri návrate domov si turisti spoločne potvrdili budúcu účasť.

Ružena Gregorová

Voľby do Obecného zastupiteľstva v Harmanci v roku 1990

Bol to veľmi zvláštny rok. Voliči po prvýkrát išli slobodne voliť a mohli si vyberať z množstva kandidátov. Už sa nehlasovalo, ale skutočne volilo. A miestne národné výbory nahradili obecné zastupiteľstvá a predsedov starostovia.

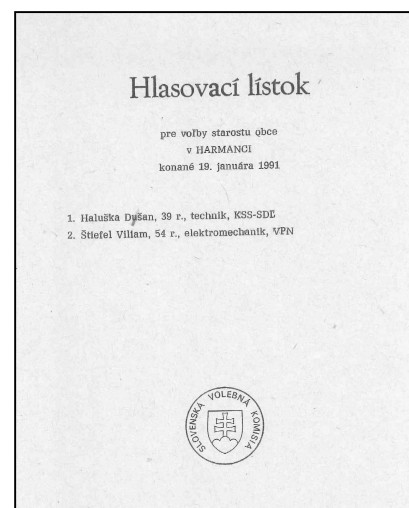
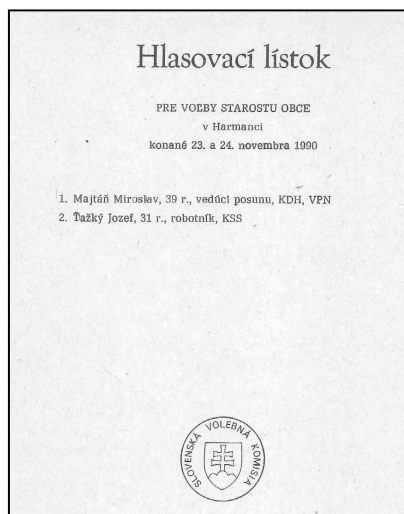
SNR schválila 28. augusta 1990 zákon SNR č.346/1990 zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí svojím uznesením zo 6. septembra 1990 č. 63. Voľby boli vyhlásené na dni 23 - 24. novembra 1990. Pre zaujímavosť, za primátorov a starostov bolo zapísaných na Slovensku 5 746 kandidátov a zvolených mohlo byť 2841! Pre voľby poslancov Obecných ako aj mestských zastupiteľstiev bolo zapísaných 80 712 kandidátov, ale zvolených mohlo byť len 38 574.

Ako kandidáti na starostu obce sa predstavili Majtáš Miroslav a Ťažký Jozef. Hlasovacie lístky už boli vytlačené, keď obaja kandidáti svoju kandidatúru stiahli. Príčinou bola skutočnosť, že neboli jasné zákony o uvoľnení zo zamestnania.

A koľko občanov bolo na kandidátke za poslancov miestneho zastupiteľstva? Dost'! Ale zatiaľ skutočne nevieme koľko, lebo sme sa ešte nedopracovali k žiadnym hodnoverným dokumentom! Je to smutné, ale je to tak! A preto aj výsledky ktoré vám predkladám – po mnohých diskusiách s ľuďmi po pamäti, berte tak trochu s rezervou. A budeme radi, ak nás upozorníte na nepresnosti.

Za poslancov ktorých bolo 12 – boli zvolení:

Gubrianska Marika
Guťan Michal
Košťal Stanislav
Marenčáková Marta
Slašťan Kvetoslav
Ťažký Jozef
Chamaj Štefan
Roháčová Iveta
Štubňa Jaroslav
Vajs Ladislav
Vajsová Helena
Mikloš Dušan

Keďže obec nemala starostu, diskutovalo sa o tom, že by túto funkciu zastávala Roháčová Iveta, ktorá získala vo voľbách najviac hlasov. Keďže p. Roháčová nemala záujem o post starostu obce, bola poverená dočasným zastupovaním starostu do nových volieb p. Mária Gubrianska. Obecné zastupiteľstvo tvorili všetci zvolení poslanci a tí sa všetci spoločne stretávali na poradách. Pracovali v novovytvorených komisiách počas celého funkčného obdobia.

Nové voľby starostov boli vypísané na 19. januára 1991.

Kandidovali: Haluška Dušan a Štiefel Viliam.

Za starostu bol zvolený Haluška Dušan.

Funkčné obdobie bolo do roku 1994.

Škoda, že o začiatkoch nového porevolučného obdobia, keď ľudia sami začali rozhodovať a voliť tých, ktorým dôverovali a začali veriť v zmeny, neexistujú takmer žiadne informácie.

A ani archívy nám nič neprezradia, lebo zatiaľ evidujú len éru MNV!

Začiatky éry obecných zastupiteľstiev, aj keď je to už takmer dvadsať rokov, odpočívajú v pokoji!

Michal Kiššimon

Stavba televizního vykříváča v roce 1965

Dnešná mladá generácia už len veľmi ťažko uverí, aké ťažké boli začiatky príjmu televízneho signálu. Ale aj televízor bol len jeden v závodnom klube. Boli to veľmi ťažké časy. V zadymenej miestnosti sa tiesnili desiatky ľudí. Dym sa dal krájať a na obrazovke to nebolo o mnoho lepšie. Pohybovali sa tam duchovia ako zo zlého sna. Z filmov divák nemal nič a navyše rok 1965 bol rokom kvalifikačných zápasov vo futbale na majstrovstvá sveta do Anglicka v budúcom roku. A my sme mali v skupine vynikajúce Portugalsko. Coluna, Torrés, Eusébio – čo meno, to futbalový pojem.

Mizéria televízneho signálu nedala spávať hlavne dvom ľuďom: Viliamovi Štiefelovi a Ctiborovi Gubrianskemu. Čo - to o tom vedeli, podumali – a bolo rozhodnuté. Je nutné postaviť televízny vykryvač na železničnej stanici oproti Klubu. Odtiaľ by mal byť signál omnoho lepší. A tak sa zháňal potrebný materiál ako konštrukcia, káble, cement, štrk a aj pracovné sily na brigádu.

Odhodlanie bolo veľké, a tak sa 21. septembra 1965 začali výkopové práce. Trvali dva dni. Jeden celý deň zabrala namáhavá práca, prepraviť na kopec stožiar a ešte ho v ten deň aj postaviť. To si vyžadovalo viac ľudí a aj dobrú organizáciu práce a dbať na to, aby neprišlo k úrazu. Ďalšie dva dni zabralo betónovanie a to tiež dalo zabráť, a to poriadne. No a 26. septembra 1965 bola práca ukončená montážou elektrického vedenia a elektromeru. Tu už stačili k tomu sami Viliam Štiefel a Ctibor Gubriansky a aby to dokončili, odpracovali obaja po 10 hodín, len aby to už dokončili, unavení, uťahaní, ale zato šťastní. Dobrá vec sa podarila a hneď bolo aj v Klube veselšie. Nebolo vtedy zvykom natŕčať dla-

ne. Tuším telekomunikácie nejaké peniažky aj sľúbili, ale tie ani dodnes nedošli. Pripomeňme si teda mená ľudí, ktorí sa tejto práce zúčastnili a koľko ho-

24. IX. 1965.

3. Chovanec:

Štefel	5 hod
Gubriansky	5 - 11 -
Drblík	5 - 11 -
Imrich	5 - 11 -

25. IX. 1965

Belomorani Štefel 7 hod

Gubriansky	7 - 11 -
Drblík	7 - 11 -
Imrich	7 - 11 -

26. IX. 1965

5. 10. 1965 čl. vedúci + obdoba

Štefel	10 hod.
Gubriansky	10 hod.

27. IX. 1965

4. Vajs: Štefel 8 5 hod

Vajs P	5 - 11 -
Gubriansky	5 - 11 -
Drblík	5 - 11 -

28. IX. 1965

2. Vajs: Štefel 8 5 - 11 -

Vajs P	5 - 11 -
Gubriansky	5 - 11 -
Drblík	5 - 11 -

29. IX. 1965

Pr. mor. športov. Opatovce:

Štefel	5 hod
Vajs P	5 hod
Mistík O.	5 - 11 -
Mistík	5 - 11 -
Ing. Chovanec	5 - 11 -
Košťal	5 - 11 -
Kaliský	5 - 11 -

30. IX. 1965 po obdoba

športov. športov.

Štefel	5 - 11 -
Vajs P	5 - 11 -
Drblík	5 - 11 -
Gubriansky	5 - 11 -
Košťal	5 - 11 -
Kaliský	5 - 11 -
Imrich	5 - 11 -

dín odpracovali:

Viliam Štiefel 42,
Ctibor Gubriansky 37,
Peter Vajs 4, Ján Drblík
27, Otto Mistrík 5, Im-
rich Mistrík 5, Ing.
Chovanec 5, Stanislav
Košťál 5, Kaliský 5,
Hrčka 5, Polák 5, Duriš
3, Krajčík 5, Snopko 5, a
to bolo. Možno si len po-
robil.

Autor ďakuje pánovi Viliamovi Štiefelovi za
zapožičanie dokumentačného materiálu.

Michal Kiššimon

Stíchli ulice i dvory

Tak, leto nám už odišlo. Skončili sa prázdniny a s nimi i džavot detí, stíchli ulice i dvory. Začal sa nový školský rok, na ktorý sa niektoré deti tešili, niektoré nie. Ale tak to už chodí, rodičia musia pracovať a deti chodiť do školy, v živote to už musí byť. Ale pre tých najmenších sa začal nový život. V tých malých hlávkach víria nové myšlienky, aké budú nové pani učiteľky, či budú dobré.

Milé deti, nebojte sa! Aké budete vy, také budú aj pani učiteľky. Prajem vám veľa zdravia, málo vymeškaných hodín a samé jednotky. A vám, pani učiteľky, prajem veľa trpezlivosti a samé dobré detičky.

Milé deti, keďže niektoré budete chodiť na náboženstvo, zároveň chcem vám predstaviť nášho nového pána farára. Volá sa Martin Sebíň. Buďte dobré a poslúchajte ho, aby vedel, že aj v Harmanci sú dobré deti. Tak vážený pán farár, srdečne Vás vítame medzi nami Harmančanmi. Prajem Vám veľa zdravia, nech Vás posväcuje Duch Svätý a nech Vás ochraňuje Matka Božia. Tešíme sa na sväté omše s Vami.

M. Froncová za veriacich

**Krásne životné jubileá oslávili
(v mesiaci júl, august, september)**

60 rokov:

**Margita Froncová
Marta Marenčáková
Peter Roštár
Jozef Slašťan**

Jozef Šimon

65 rokov:

**Anna Marunčiaková
Mária Kuttnerová
Ľudovít Berky**

70 rokov:

**Margita Horváthová
Mária Huťková
Ružena Kováčiková**

75 rokov:

Bohumil Huťka

80 rokov:

Mária Miletínová

**Želáme Vám pevné zdravie, veľa lásky,
spokojnosť a pohodu, šťastný život bez
starostí a vždy dobrú náladu...**

Potešili sme sa novorodeniatkam:

**Terézia
Pavlíková**

- narodená 24. 7. 2009

**Milí rodičia, želáme
Vám i Vášmu dieťaťku
krásny a spokojný život
plný lásky, zdravia
a šťastia.**

POĎAKOVANIE

**Ďakujeme všetkým priateľom
a známym, ktorí spolu s nami na
poslednú cestu odprevadili a tichou
spomienkou si uctili nášho drahého
zosnulého Jozefa Rusnáka.**

manželka a deti

Na spoločnú cestu životom vykročili...

Monika Fuchsleitnerová a Ing. Michal Štrbák
dňa 5. 9. 2009 vo Zvolene

Jana Dudášová a Ján Bruchala
dňa 12. 9. 2009 v Banskej Bystrici

OPUSTILI NÁS

Jozef Rusnák	82 rokov	dňa 16. 8. 2009
Ľudmila Havranová	67 rokov	dňa 23. 8. 2009

**Neplačte, stíšte v srdci žiaľ, to len moju bolesť čas odvíal. Teraz môžete tíško spať, i bez slz sa dá
spomínať.**

Odpočívajte v pokoji!

Naplňme si komory

NAKLADANÝ HERMELÍN

4 ks hermelínu (enciánu)
feferónky
veľká cibuľa
4 strúčiky cesnaku
čili korenie
čierne korenie - celé
aj mleté
biele mleté korenie
nové korenie
bobjový list
provensalské korenie
slniečnicový olej

Hermelíny nakrájame na štvrtiny, nakrájame cibuľu a cesnak a zvlášť na tanieri vymiešame koreníacu zmes z čierneho a bieleho korenia, čili, papriky a provensalského korenia. V tejto zmesi obalíme každý kúsok syra zvlášť. Na dno asi 1,5 l pohára nasypeme zopár guliek nového a čierneho korenia a bobjový list. Potom ukladáme syry. Jednotlivé vrstvy syra prekladáme nakrájanou cibuľou a cesnakom, feferónkami a koreninami, až kým pohár nenaplníme. Potom už len zalejeme slnečnicovým olejom a dáme do chladničky na 14 dní alebo do tepla na 3 dni odležať. Použitý olej nevylietame, uchováme ho v chladničke a použijeme na ďalšie nakladanie.

Slivková čokoláda

1,2 kg sliviek
1 kg kryštálového cukru
1 vanilkový cukor
20 dkg kakaa
Rum

Slivky olúpeme, rozmixujeme a ešte prepasírujeme cez sito. Pridáme kryštálový cukor, vanilkový cukor a kakao. Premiešame a necháme 24 hodín stáť v chladničke. Potom zmes naplníme do pohárov a zalejeme lyžičkou rumu. Sterilizujeme asi 10 minút pri 80 °C. Z polovičnej dávky je asi 8 pohárov z detskej výživy. Hodí sa napríklad na koláče alebo perníky.

Milí čitatelia, je tu jeseň, čas zberu úrody a plnenia komôr zásobami na zimu. Preto vám i my ponúkame pár receptov...

Rýchly utopenec

500 g špekáčikov alebo kabanosu
3 cibule
4 PL octu
4 PL plnotučnej horčice
4 PL kečupu
4 PL worcestrovej omáčky
štipka soli
chilli
čierne korenie
paprika

Nálev pripravíme zmiešaním octu, horčice, kečupu, worcestru, chilli, korenia a papriky. Nakoniec pridáme 8 PL vody. Všetko dôkladne premiešame a necháme zovrieť. Medzitým špekáčky nakrájame po dĺžke a vložíme do veľkého pohára. Vytvorený priestor vyplníme cibuľou nakrájanou na kolieska. Teplým nálevom prelejeme špekáčky. Do jedla sa môžeme pustiť hneď, ako nálev vychladne.

HUBY V SLADKOKYSLOM NÁLEVE

2 kg húb
200 g mrkvy
200 g cibule

NÁLEV:
1 l vody
200 ml octu
80 g cukru
1 PL horčičných semien
3 bobjové listy
5 zrníek nového korenia
sol'

Očistené, zdravé huby vložíme do vriacej vody, mierne osolenej a 2-3 minúty povaríme. Sitkom ich vyberieme, prepláchneme a zľahka premiešame s nadrobno nakrájanou cibuľou a mrkvou. Zmesou plníme umyté poháre. Vodu, ocot a cukor povaríme, pridáme horčičné semená, bobjové listy, korenie a trochu soli a varíme ešte 5 minút. Teplým nálevom zalejeme huby a pohár uzavrieme. Sterilizujeme 20 minút.

Opäť sme začali vyhrávať

Je október a futbalová sezóna 2009/2010 je v plnom prúde. Po minuloročnom neúspešnom účinkovaní v prvej triede sa náš klub Tatran Harmanec opäť vrátil do II. A. triedy. Ešte pred začiatkom súťaže to vyzeralo, ako iste všetci viete, s naším futbalom dosť neisto, ale napokon všetko dopadlo tak, ako má byť a za výsledky sa ozaj nemusíme hanbiť. Tréner mužstva Peter Mazúch dokázal dať dokopy veľmi dobrý kolektív hráčov, udržal v mužstve skoro všetkých hráčov, posilou a oporou sú dvaja noví hráči - brankár Michal Lapin a Roman Radosa. Tým sa definitívne vyriešila otázka brankárov v mužstve. Cieľom nášho tímu je umiestniť sa do šiesteho miesta, hrať atraktívny futbal a potešiť fanúšikov. V čase písania tohto príspevku už môžem s potešením povedať, že všetko prebieha bez problémov, darí sa nám herne,

výsledkovo, začali sme opäť vyhrávať a to je najdôležitejšie. Sezóna sa začala už 9. augusta našim vysokým víťazstvom na ihrisku v Hronseku 5:2, ktoré správne naštartovalo celý tím a začala sa veľmi úspešná séria bez prehry, ktorá pokračuje doteraz. Doma sme porazili výborný Malachov nečakane hladko 4:0, nešťastne sme remizovali na Horných Pršanoch 3:3 aj napriek tomu, že ešte desať minút pred koncom sme vyhrávali 3:1. Nasledovala výhra 1:0 po heroickom výkone v Šalkovej, domáca remíza 0:0 v derby zápase so susedom z Jakuba, kontumačné víťazstvo v Dúbravici po tom, čo domáci nezvládli zápas a inzultovali rozhodcu. Potom sme si doma poradili 4:0 s Hiadľom, vyhrali sme na Strelníkoch 3:2, a to sme počas zápasu dva krát prehrávali a napriek tomu sme vybojovali všetky tri body na ihrisku silného súpera. Zatiaľ posledný odohraný súťažný zápas sa skončil bezgólovou remízou 0:0 s Riečkou. Takže sme doteraz neprehrali. Bilancia šiestich víťazstiev a troch remíz je po vlaňajšej nevydarenej sezóne výborná. Veríme, že nás šťastena tejto sezóny len tak ľahko neopustí.

Viem, že sa opakujem, ale chcel by som znovu poďakovať za podporu obci Harmanec, všetkým sponzorom, funkcionárom, trénerom, hráčom a ľuďom, ktorí prispievajú akýmkoľvek spôsobom k chodu nášho klubu.

No a samozrejme ďakujeme aj všetkým našim priaznivcom za podporu a pozývame vás opäť na zostávajúce zápasy nášho tímu v jesennej časti súťaže II. triedy skupiny „A“, v ktorej účinkujeme.

Tabuľka II. Triedy sk. A po odohratí 9. kôl

1.	Staré Hory	9	7	1	1	22
2.	Malachov	9	7	1	1	22
3.	Harmanec	9	6	3	0	21
4.	Tajov	8	5	1	2	16
5.	Riečka	9	4	2	3	14
6.	Šalková B	8	4	0	4	12
7.	Horné Pršany	8	3	3	2	12
8.	Strelníky	9	3	2	4	11
9.	Dúbravica	8	2	4	2	10
10.	Hiadľ	9	2	2	5	8
11.	Podkonice	9	2	1	6	7
12.	Mičiná	9	2	1	6	7
13.	Jakub	9	2	1	6	7
14.	Hronsek	9	0	2	7	2

Tomáš Roháč, vedúci mužstva

Úspešná letná sezóna našej pretekárky Diany Šemrovej v letnom biatlone

Diana Šemrová sa počas letnej sezóny zúčastňovala na viacerých pretekoch IBU pohára, Viesman pohára, ako aj pretekoch na kolieskových lyžiach. Z viacerých úspešných pretekoch spomenieme víťazstvo a druhé miesto v prvom kole Viesman pohára v Revúcej. Rovnako zvíťazila a obsadila druhé miesto v tom istom pohári na pretekoch v Predajnej. Na majstrovstvách Slovenska vo Viesman pohári vo Vyhniciach skončila na peknom druhom a piatom mieste a ukončila letnú sezónu. Po sčítaní všetkých výsledkov z letnej sezóny Viesman pohára sa stala celkovou **víťazkou** slovenského pohára v kategórii dorasteniek.

Peter Vaník

Pozvánka na zostávajúce zápasy FK Tatran Harmanec v jesennej časti II. A triedy

Tajov - Harmanec	dátum: 11.10.2009
ihrisko: Tajov	čas: 14:30 hod
Harmanec - Podkonice	dátum: 18.10.2009
ihrisko: Uľanka	čas: 14:00 hod
Mičiná - Harmanec	dátum: 25.10.2009
ihrisko: Mičiná	čas: 14:00 hod
Harmanec - Staré Hory	dátum: 1.11.2009
ihrisko: Uľanka	čas: 13:30 hod

Harmanecké noviny - Vydáva: Obecný úrad Harmanec, registračné číslo OÚ - 1/2007 ▪ Adresa redakcie: Redakcia Harmaneckých novín, Obecný úrad Harmanec 6, 976 03, www.harmanec.sk ▪ Šéfredaktorka: Iveta Roháčová, Redakčná rada: Ing. Tomáš Roháč, Martina Kovalčíková, Radovan Čičmanec ▪ Jazyková úprava: PaedDr. Lenka Mališková ▪ Grafická úprava: Ing. Tomáš Roháč, Martina Kovalčíková ▪ Tlač: Dali-BB, s.r.o. B. Bystrica ▪ Uzávierka ďalšieho čísla 4/2009 bude 10. 12. 2009

Za obsah rukopisu zodpovedá autor. Redakcia sa nemusí stotožňovať s názormi autora. Nevyžiadané rukopisy nevraciamy. Nepredajné.

Redakcia si vyhradzuje právo krátenia a úprav rukopisov!